

Vzrostlý tamaryšek dokáže vycucnout až 333 000 litrů říční vody ročně. Lolo rve tamaryšky, jak je zima dlouhá: za dva dolary osmaosmdesát centů denně, plus vodní bonus.

Před deseti lety to bylo dobré živobytí. Tehdy ještě tamaryšky spolu s topoly, hlošinami a jilmy podpíraly všechny říční břehy v povodí Colorada. Před deseti lety si ve městech, jako je Grand Junction a Moab, mysleli, že při troše námahy z řeky nějak vyžijí.

Lolo stojí na kraji kaňonu a společnost mu dělá jenom velbloudice Maggie. Lolo se dívá dolů, do hloubky. Zabere mu asi hodinu, než se seškrábe až na dno. Uváže Maggii k jalovci a vyrazí, klouže strouhou dolů po podrážkách jako na lyžích. Kolem něj roste trocha trávy, stébla jako neony prorážejí návěje přerušované jalovci. V pozdní zimě se hluboko dole voda teprve začíná řinout po svazích; z krajů řeky zmizel led. Tady nahoře ale hory pořád mají ten otrhaný sněhový plášť na sobě. Lolo sjede po blátě a dostane se na pruh sutě, klouže a rozhazuje kamení. Nádoby s tamaryškovým jedem mu šplouchají a cákají na zádech. Jak se spouští dolů, občas se lopatou nebo páčidlem na kameny chytí za nějaký jalovec. Bude to dlouhá štreka. Jenomže právě díky tomu je tenhle flek tak bezvadný. Cesta dolů je dlouhá a říční břehy z valné části skryté.

Práce jako každá jiná; kde jiní odpadli a zdrhli, on vydržel: lovec tamaryšků, vodní veš, paličatý plevel. Všechny ostatní to odsud odfouklo stejně snadno jako pampeliškové chmýří, které se uvolní a letí si na jih nebo na východ, anebo ještě mnohem spíš na sever, kde jsou rozvodí někdy ještě pořád hluboká a kde sice už není bujné kapradí ani hluboké, studené tůně s rybami, ale kde je aspoň pořád dost vody pro lidi.

Po čase se Lolo dostane na dno kaňonu. Dole je chladno a stín a jemu se sráží dech u úst.

Vytáhne digitální foťák a začne si fotit důkazy. Rekultivační úřad na nich rajtuje čím dál tím nervózněji. Chtějí mít toho tamaryškového zločince vyfoceného z více stran, jednou před tím a jednou po tom, celý postup se musí zdokumentovat, opatřit souřadnicemi GPS a z foťáku poslat rovnou do ústředního počítače. Chtějí, aby se to všechno udělalo na místě. A i pak leckdy přijdou udělat kontrolu v terénu, než mu konečně nakalibrují stavidlo na vodní bonus.

Ale ani všechna příčinná příčinnost je nemůže ochránit před takovými, jako je Lolo. Lolo jako lovec tamaryšků našel tajemství věčného života. Ministerstvo životního prostředí ani přidružený RÚ to netuší, ale Lolo osívá nová místa tamaryšky, takže díky němu na předtím vymýcených územích vesele raší chundelatá houští. Vlácí se se zdravými kořenovými baly po celém povodí a pak je sází na strategicky skrytých a nepřístupných místech toků, hlavně jako bezpečnostní opatření proti hordám jiných lovců tamaryšků, kteří pročešávají tytéž přítoky. Lolo je mazaný. Hájky, jako je tenhle, čtyři sta metrů dlouhý a hustě porostlý solí nabitými tamaryšky, to je jeho pojistka.

Když má dokumentaci hotovou, odepne z popruhu skládací pilu, sundá páčidlo a lopatu a na mrtvém, slaném břehu si odloží nádoby s jedem. Dá se do řezání, protíná kořeny tamaryšku. Každou půlminutu přestane, jen aby řezné rány postříkal Garlonem 4, takže jed pronikne do tamaryšku tak hluboko, že se už neuzdraví. Ale některé z nejpěknějších tamaryšků, z těch nejživotaschopnějších, vytrhne s kořeny a dá si je stranou, jindy se budou hodit.

Dva dolary osmdesát osm centů denně a navíc vodní bonus.

Při Maggiině vlnivém, bečivém velbloudím tempu to trvá týden, než se dostanou zpátky na Lolovo hospodářství. Jedou podél řeky, jen sem tam vystoupají nad ni, na studené mesy, anebo se zatoulají do širé pouště, to aby se vyhnuli rozlehlým kostrám vyprázdněných měst. Gardácké vrtulníky bzučivě přelétají podél řeky sem a tam jako hejna vzteklých sršňů. Hledají ilegální čerpadla a divoké

odklony toků. Přezenou se vám nad hlavou jako šmouha rozčereného vzduchu a lesklých log Národní gardy. Lolo pamatuje doby, kdy po sobě nazdařbůh stříleli s lidmi dole na březích řeky, střely se stopovkami lítaly, brebentění kulometných dávek se rozléhalo v kaňonech. Pamatuje si na úžasné syčení a oblouk letu Stingerů, které se zablýskly přes červenou kamenitou poušť a modrou oblohu a spálily vrtulník vznášející se na místě.

To už je ale dávno pryč. Teď gardácké hlídky klouzají nad řekou nikým nerušeny.

Lolo přejde další mesu a zadívá se dolů, na důvěrně známou krajinu s vykuchaným městem, samé klikaté ulice a slepé uličky v rozparcelovaném území, všechno to mlčky spočívá pod sluncem. Až úplně na kraji pustého města je golfové hřiště zarostlé hnědým laskavcem a kolem něj se tisknou půlhektarové rančiky a fajnové vily o čtyřech stech čtverečních metrů, kde trčí hůlčičky uschlých stromů a kolem nich pod prachem leží umělé krajinářské prvky. Pískové překážky na hřišti už ani nejsou poznat.

Když Kalifornie začala uplatňovat přednostní právo na řeku, nikdo si s tím větší starosti nedělal. Jen pár měst přišlo škemrat o vodu. Pár přistěhovalých blbečků se špatnými vodními právy přestalo pást koně, to bylo všechno. Po pár letech se lidé začali sprchovat opravdu krátce. A po několika dalších se sprchovali jednou týdně. A pak lidi začali používat kbelíky. Tou dobou už všichni přestali trousit žerty o tom, jaké je vedro. Bylo vcelku jedno, jak moc je vedro. Malér nebyl v tom, že by byl nedostatek vody nebo až moc horka, kdepak. Malér byl vtom, že pět miliard krychlových metrů vody se musí dostat řekou dolů do Kalifornie. Voda pořád byla; jen na ni nesměli ani sáhnout.

Čekalo se od nich, že budou stát jak nadloubaní a dívat se, jak protéká kolem nich.

„Lolo?“

Hlas ho překvapí. Maggie se poleká, zaheká a vyrazí ke kraji mesy, než jí Lolo stihne přitáhnout otěže. Veliké, měkké velbloudí nohy víří prach a Lolo mává rukama a sahá po brokovnici zastrčené v pouzdru na boku zvířete. Přiměje Maggi, aby se otočila, brokovnici už má napůl vytaženou, sotvaže se drží v sedle a nadává.

Dobře známá tvář, schovaná v jalovcovém houští.

„Krucinál!“ Lolo pustí brokovnici zpátky do pouzdra. „Prokristapána, Travis. Příšerně jsi mě vyděsil.“

Travis se zaculí. Vysouká se z jalovčí, odhrne stříbrné cáry kůry, jednou rukou si přidržuje šedý plstěný klobouk, druhou drží otěže a vede mulu ven z houští. „Překvápko?“

„Málem jsem tě odpráskl“

„Nebud' tak nervózní. Kromě nás vodních vši tu žádnej není.“

„Přesně to jsem si myslel posledně, když jsem sem jel na nákup. Koupil jsem pro Anni celou novou soupravu nádobí a všechno jsem to rozbil, když jsem rovnou na hlavní ulici narazil na zaparkovanej ultralight.“

„Pašeráci s meťákem?“

„Jak to mám sakra vědět? Nezdržel jsem se tak dlouho, abych se moh přeptat.“

„Kurva. Vsadím se, že byli stejně překvapený jako ty.“

„Málem mě zabili.“

„To bych se dost divil.“

Lolo zavrtí hlavou a znovu zanádá, teď už ale bez vzteku. I když takhle padl do léčky, je rád, že na Travisem narazil. Zdejší kraj je liduprázdný a Lolo je venku už dost dlouho, aby si všiml, že si přestal povídat už i s Maggií. Obřadně si s Travisem navzájem dají napít z polních láhví a rozbijí spolu tábor. Vymění si pár historek o Rekulťáku, obloukem se vyhnou debatám o tom, kde likvidovali tamaryšky, užívají si výhledu dolů na pusté město, na jeho klikaté ulice a ztichlé domy a lesklou, nedotčenou řeku.

A teprve když slunce už zapadá a oni si upekli straku, položí Lolo konečně otázku, která se mu honí hlavou od té chvíle, kdy se Travisova osmahlá tvář vynořila z houští. Je to proti etiketě, ale on si nemůže pomoci. Vybírá si stračí maso z mezírek mezi zuby a nadhodí: „Já myslel, že děláš níž po proudu.“

Travis po Lolovi loupne kradmo očima a z toho jediného, podezřívavého a nejistého pohledu Lolo vyčte, že Travis narazil na hluchou krajinu. Není tak chytrý jako Lolo. Nesnaží se vysazovat. Nemá žádné jištění. Nemyslel dopředu a na všechnu tu konkurenci, nenapadlo ho, k jaké koncovce ta hra o tamaryšky povede, a teď mu

lezou tlusté do tenkých. Lolo pocítí bodnutí lítosti. Má Trávise rád. Tak trochu by mu chtěl prozradit to tajemství, ale rychle to nutkání potlačí. Jde o hodně. Vodní zločiny jsou dneska závažné, dokonce natolik, že Lolo nic neřekl ani své manželce Annie; měl strach, aby se neprořekla. Stejně jako všechny nejhanebnější zločiny je i krádež vody soukromou záležitostí, a při tom, v jakém rozsahu to Lolo provozuje, by nemohl doufat v mírnější trest než v nucené práce na Brčku.

Travis potlačí pohoršení nad tím, jak mu Lolo narušil soukromí, a povídá: „Měl jsem pár krav a hnal jsem je sem, ale ztratily se mi. Nejspíš je něco dostalo.“

„Dost daleko na pastvu.“

„Jo, to jo, ale tam u nás už pochcípal i pelyněk. Starej Suchánek se u mě fakt dost vyřádl.“ Zamyšleně se kousne do rtu. „Moc rád bych ty kravky našel.“

„Nejspíš šly níž po proudu.“

Travis si vzdychne. „Tak to je asi dostali gardáci.“

„Asi je zastřelili z vrtulníku a opekli si je.“

„Kalifornáci.“

Při tom slově si oba odplivnou. Slunce dál klesá. Přes mlčící stavby ve městě se pokládají stíny. Střechy se rudě lesknou, rubínový hrozen zdobící modrý náhrdelník řeky.

„Myslíš, že tam dole by mohly bejt nějaký hájky, aby to za to stálo?“ zeptá se Travis.

„Klidně se tam zajdi mrknout. Ale mám dojem, že jsem to loni vzal všechno. A někdo tam byl už přede mnou, takže pochybuju, že by z toho něco koukalo.“

„Kurva. Ale možná si zajdu na nákup. Ať z tý cesty přivezu aspoň něco.“

„Tady ti v tom rozhodně nikdo bránit nebude.“

Jako na zdůraznění jeho slov prolomí večerní ticho tepání vrtulníku Gardy. Černý, pohybující se mušinec je na tmavnoucí obloze stěží vidět. I ten brzy zmizí a poslední zvuky svědčící o tom, že tu něco proletělo, utonou v brnkání cvrčků.

Travis se zasměje. „Pamatuješ, jak gardáci tvrdili, že to drancování zatrhnou? Já je viděl v telce, vytahovali se, kolik maj

vrtulníků a humvěček, a všichni říkali, že všechno ohlídej, dokud se situace nezlepší.“ Znovu se zasměje. „Pamatuješ? Jak jezdili po ulicích sem a tam?“

„Pamatuju.“

„Někdy si říkám, jestli jsme s nima neměli bojovat.“

„Annie žila v Lake Havasu City, když se tam bojovalo. Sám víš, jaký to bylo.“ Lolo se otřese. „A stejně není moc o co bojovat, jak ti jednou vyhoděj do vzduchu zařízení na zpracování vody. Když ti nic neteče z kohoutku, můžeš se klidně stěhovat.“

„To jo, ale někdy si říkám, že bojovat bys měl i tak. I kdyby jenom kvůli sebeúctě.“ Travis ukáže rukou dolů k městu, z pohybu je vidět jen stín. „Pamatuju dobu, kdy parcely tam dole šly na dračku a baráky rostly tak rychle, jak rychle sem stačili vozit stavební dříví. Nákupní střediska a parkoviště a parcely, kde se jenom dalo urvat kousek placu.“

„Tehdy taky ještě nepřišel Starej Suchánek.“

„Pětačtyřicet tisíc lidí. A nikdo z nás neměl páru. A já dělal realitního makléře.“ Travis se rozesměje, vyzní to sebeironicky a ten zvuk se rychle vytratí. Na Lolův vkus to až moc zavání sebelítostí. Zase zmlknou a dívají se dolů, na vrak města.

„Mám dojem, že možná vyrazím na sever,“ ozve se konečně Travis.

Lolo po něm překvapeně mrkne. Znovu ho to nutí, aby Travisovi prozradil své tajemství, a znovu to přemůže. „A tam bys dělal co?“

„Možná česáče ovoce. Nebo něco jinýho. To je fuk, hlavně že tam nahore je voda.“

Lolo ukáže na řeku. „Ta je i tady.“

„Ale ne pro nás.“ Odmlčí se. „Povím ti to na rovinu, Lolo. Byl jsem až dole u Brčka.“

Lola ten nesouvisející výrok na okamžik zmate. Zní to až moc přemrštěně. Jenže Travis se tváří vážně. „U Brčka? Nekecáš? Až tam?“

„Úplně až tam.“ Nejistě krčí rameny. „Stejně jsem nemoh najít žádný tamaryšky. A vlastně mi to ani netrvalo tak dlouho. Je o dost blíž, než bejvalo. Tejden ke trati, pak jsem hopsnul na uhlák a jel až k dálnici a po tý jsem pak stopoval.“

„Jak to tam vypadá?“

„Nikde nic. Jeden tirák mi vykládal, že Kalifornie a ministerstvo životního prostředí mají celý plány, podle kterých rozhodnou, který město kdy odpoje.“ Velevýznamně se podíval na Lola. „To po tom Havasu. Vymysleli, jak na to jít polehoučku. Vypracovali takový jako schéma: kolik měst, kolik lidí můžou nechat zmizet najednou, aby z toho nebyly moc velký nepokoje. Nechávali si radit od Číňanů, ty měli zkušenosti z dob, kdy zavírali starý fabriky z komunistických dob. A stejně to vypadá, že jsou s tím v podstatě hotový. Už se tam skoro nepohne myš, jezděj jenom tiráky a vlaky s uhlím a sem tam je nějaký motorest pro tiráky.“

„A Brčko jsi viděl?“

„No jasně že jo. Vede ke hranicím. Svině macatá. Je tak veliký, že nahoru bys nevylez. Rozvaluje se v poušti jako stříbrnej had, ksindl jeden. Až do Kalifornie.“ Bez přemýšlení si odplivne. „Dole beton, aby se voda nevsakovala do země, přes vršek dávaj něco z uhlíkových vláken, aby zabránili odpařování. A řeka v tom jednoduše mizí. Pod tím zbejvá prostě jenom prázdněj kaňon. Úplně vyschlej. A všude vrtulníky a humveečka, jako v sršním hnízdě, kurva. Nepustili mě k tomu blíž než na půl kiláku, prej kvůli těm ekomagorům, co by to rádi vyhodili do povětří. A moc mile se teda nechovali.“

„Co jsi čekal?“

„Nevím. Ale dost mě to sebralo: s náma tady vyběhnou a hoděj nám jenom trochu vodního bonusu a všecka voda napřesrok půjde rovnou do tý macatý roury. S loňským vodním bonusem si teď nejspíš nějakěj Kalifornák plní bazén.“

Ve tmě se chvěje píseň cvrčků. Někde v dálce začne vrískat kojotí smečka. Oni dva docela dlouho mlčí. Nakonec Lolo poplácá kamaráda po rameni. „Ale co, sakra, Traviši, nejspíš je to tak lepší. Stejně to byl dost blbej nápad, aby řeka tekla zrovna skrz poušť.“

Lolovo hospodářství se rozkládá na pár hektarech poloalkalické půdy, příhodně blízko u břehu řeky. Když Lolo přejde přes nízký pahorek nad jeho pozemky, Annie je zrovna na poli. Zamává mu, ale dál kope, sází cosi, na co on sehnal vodní bonus.

Lolo se zastaví a sleduje Annii při práci. Zavíří žhavý vítr, který s sebou nese vůni šalvěje a hlíny. Kolem Annie se roztočí drobný prašný vír, srazí jí čelenku z hlavy. Lolo se zasměje, jak ji chytila; ona si všimne, že ji pořád sleduje, a zamává na něj, ať se přestane poflakovat.

Zazubí se a pobídne Maggii, aby vykročila dolů z vršku, ale pořád se dívá, jak Annie pracuje. Je moc rád, že ji má. Je moc rád, že ji pokaždé najde doma, pokaždé, když se vrátí z lovu tamaryšků. Je spolehlivá. Spolehlivější než lidi, jako je Travis, kteří to hned vzdávají, když přijdou suché časy. A vlastně je to nejspolehlivější člověk, jakého Lolo zná. Sice někdy mívá zlé sny, nesnáší města a davy lidí, a někdy se uprostřed noci probudí a volá příbuzné, které už nikdy neuvidí, no ale to je jen další a silnější důvod, aby sázel víc tamaryšků a snažil se zajistit, že je z jejich půdy nikdy nevyženou tak, jako vyhnali ji.

Lolo přiměje Maggii, aby si klekla, takže bude moct sesednout, pak ji zavede ke žlabu do půlky plnému slizu a bruslařek. Vezme kbelík a jde k řece. Maggie mu za zády skučí a stěžuje si. Mívali na parcele studnu a tekoucí vodu, ale když hladina podzemní vody klesla pod Minimální přípustnou rezervu, stejně jako všichni ostatní přišli o čerpací práva a Rekulťák dal studnu zacpat Rychlobetonem. Teď s Annií kradou po kbelících z řeky, anebo, když se nikdo z ministerstva životního prostředí nedívá, skáčou jako diví na nožní pumpě a ukládají vodu do skryté podzemní cisterny, kterou si postavili, když vešel v platnost Zákon o uchování a přípustném užívání zdrojů.

Annie mu říká „ZUPUZ“ a vždycky to zní, jako kdyby nabírala sliny z krku, ale i když jim zasypali studni, ještě měli štěstí. Ne jako ve Spanish Oaks nebo v Antelope Valley nebo v River Reaches: luxusní místa s mizernými vodními právy, která se přes všechny své peníze obrátila v prach, když Vegas a L. A. uplatnily nároky. A nemuseli mazat z Phoenixu, když zavřel krám Středoarizonský projekt, načež Arizona nechtěla přestat čerpat z jezera Havasu a akvadukty Středoarizonského rozbili na padř.

Lolo nalije Maggii vodu do žlabu, rozhlídne se po svém prašném pozemku, podívá se na Annii pracující na poli a znovu si připomene,

jaké má štěstí. Nerozdrtilo ho to. S Annií se tu zakopali. Kalifové jim sice říkají vodní vši, ale koho to sere. Kdyby nebylo lidí, jako je on a Annie, i oni by vyschli a šli do háje jako všichni ostatní. Lolo sice s tamaryšky tak trochu čaruje, ale to si Kalifové zaslouží, když uvážíte, co provedli všem ostatním.

Lolo napojil Maggii, jde do domu a z filtračního zásobníku nalije i sobě. Voda chovaná ve stínech cihlového domu je studená. Nízko nad hlavou má trámy z jalovcového dřeva. Posadí se a napojí foťák z Rekulťáku na solární panel, který jim hyzdí střechu. Jantarově zasvítí kontrolka nabíjení. Lolo si jde ještě pro trochu vody. Na to, že má žízeň, si už přivykl, ale dneska kdovíproč pořád nemá dost. Dneska jako by ho Starej Suchánek svíral pod krkem pořádně.

Vejde Annie, opálenou paží si otírá čelo. „Nepij tolik vody,“ povídá. „Nemohla jsem moc načerpat. Pořád se tu motá fůra gardáků.“

„Co tu sakra dělají? Ještě jsme ani neotevřeli stavidlo.“

„Prý tě shánějí.“

Lolo skoro upustil hrnek.

Vědí to.

Dozvěděli se, že vysazuje tamaryšky. Že rozsekává a sází hrozny kořenových hlíz. Že kolem řeky nahoru a dolů tahá veliké, zdravé tamaryškové špalky. Před týdnem jim poslal nárok za tamaryšky z kaňonu – ze svého zatím největšího háje – a jen za ten samotný by měl dostat vodní bonus dvanáct set kubíků. A teď mu gardáci klepou na dveře.

Lolo silou zabráni rukám, aby se třásly, a odloží hrnek. „Řekli, co chtějí?“ Překvapí ho, že mu nepřeskočil hlas.

„Jenom že s tebou potřebují mluvit.“ Annie se odmlčí. „Přijeli v tom svým humveečku. S výzbrojí.“

Lolo zavře oči. Přinutí se pořádně se nadechnout. „Nikdy nejezděj bez výzbroje. Asi o nic nejde.“

„Připomnělo mi to Havasu. Když nás vyháněli. Když zavřeli úpravnu vody a lidi se pokusili vypálit kanceláře pozemkového úřadu.“

„Asi o nic nejde.“ Najednou je rád, že jí nikdy neřekl o svých psích kusech s tamaryšky. Nemůžou ji potrestat stejně jako jeho. Za

kolik kubíků je zodpovědný? Určitě tisícovky. Přijdou si pro něj jak jinak. Pošlou ho do pracovní čety na stavbě Brčka, bude muset makat do smrti, donekonečna splácet vodní dluh. Vysadil stovky, možná i tisíce tamaryšků, rozhazoval je vlevo vpravo, jako když hazardní hráč pokeru míchá kartami na stole, přesouval je z jednoho břehu na druhý, zabíjel je znovu a znovu a znovu a vždycky pak spokojeně poslal „důkazní materiál“.

„Asi o nic nejde,“ řekne znovu.

„To si lidi v Havasu říkali taky.“

Lolo mávne rukou ke zrovna obdělanému pozemku. Slunce se do políčka opírá s plnou silou. „Za takovou námahu jim nestojíme.“ Přinutí se k úsměvu. „Nejspíš se to nějak týká těch ekopošuků, co se pokusili vyhodit do vzduchu Brčko. Říká se, že někteří měli utíkat tudy. O to jim asi jde.“

Annie bez valného přesvědčení potřásá hlavou. „To teda nevím. Kdyby šlo o to, mohli se zrovna tak dobře vypyat mě.“

„Jo, ale já toho dost nacestuju. Hodně toho vidím. Vsadím se, že právě proto chtějí mluvit se mnou. Prostě hledají ekoteroristy.“

„Nojo, možná máš pravdu. Tím to asi bude.“ Pomalu přikyvuje, snaží se sama sebe přimět, aby uvěřila. „Tihle ekopošuci nemají zdravý rozum. Vody není dost ani pro lidi, a oni by chtěli dát řeku rybám a ptákům.“

Lolo důrazně přikyvuje a usmívá se ještě víc. „Jasně. Blbina.“ Najednou ale na ekoteroristy myslí s čímsi, co nemá daleko do bratrského citu. Vždyť po něm jdou Kalifornané taky.

Lolo v noci vůbec neusne. Instinkty mu napovídají, aby utekl, nemá ale to srdce říct to Annie, natož ji opustit. Dopoledne vyjede hledat tamaryšky a ani to se mu nepovede. Za celý den nepokácí jediný shluk stromů. Přemýšlí, jestli se nemá zastřelit brokovnicí, když si ale vsune hlaveň do úst, vyměkne. Radši naživu a na útěku než mrtvý. A nakonec jak se tak dívá do hlavní, pochopí, že to musí říct Annie, povědět jí, že léta krade vodu a teď že musí utéct na sever. Třeba Annie půjde s ním. Třeba se nechá přesvědčit. Utečou spolu. Aspoň to. Rozhodně nedovolí těm hajzlům, aby ho na zbytek života odvedli do lágru.

Jenže když se Lolo vrátí domů, gardáci už na něj čekají. Dřepí ve stínu u svého humveečka a povídají si. Lolo přejde vršek kopce, jeden z nich poklepe druhému na rameno a ukáže. Oba vstanou. Annie je zase na poli, převrací prašnou hlínu a netuší, co se teď bude dít. Lolo přitáhne otěže a prohlíží si gardáky. Opírají se o auto a dívají se na něj, jak se vrací domů.

Lolo najednou vidí vlastní budoucnost. Přehrává se mu v duchu, asi jako ve filmu, a je jasná jako to nebe nad hlavou. Položí ruku na brokovnici. Má ji na Maggiině protějším boku, gardisté ji nemůžou vidět. Drží Maggii odvrácenou od nich, pobídně velbloudici, ať jde dolů z kopce.

Gardáci se loudají k němu. Na zadku humveečka je padesátka kulomet, oba mají em šestnáctky, ale hozené přes ramena. Jsou navlečení v neprůstřelném a vypadají brunátně a rozpařeně. Lolo sjíždí dolů pomalu. Bude je oba muset zasáhnout do tváří. Mezi lopatkami mu stékají čůrky potu. Dlaň na pažbě brokovnice klouže.

Gardáci si hrají na klidřase. Ještě pořád mají pušky na popruzích, nechávají Lola, aby jel blíž. Jeden z nich se usmívá na celé kolo. Může mu být takových čtyřicet a je opálený. Určitě je v terénu nějakou dobu, když nachytl tolik bronzu. Ten druhý zvedne ruku a povídá: „Nazdárek, Lolo.“

Lolo je tak překvapený, že spustí ruku z brokovnice. „Hale?“ Tohohle gardáka zná. Vyrůstali spolu. Hrávali spolu fotbal, asi tak před milionem let, když fotbalová hřiště ještě byla porostlá zelenou trávou a rozprašovače stříkaly vodu rovnou do vzduchu. Hale. Hale Perkins. Lolo se zamračí. Hala nedokáže zastřelit.

„Tak ty jseš furt tady, co?“ osloví ho Hale.

„Co kurva děláš v tý uniformě? Ty jsi teď s Kalifama?“

Hale se ušklíbne a ukáže na nášivky: Utažská národní garda.

Lolo se mračí. Utažská národní garda. Coloradská národní garda. Arizonská národní garda. Všechny jsou stejné. Sotva najdete jediného příslušníka „Národní gardy“, který by nebyl vyslovený žoldák. Většina místních gardistů odešla už dávno, protože je k smrti znechutilo muset pořád vyhánět příbuzné a známé z jejich pozemků, k smrti je znechutilo střílet po lidech, kteří prostě jenom chtějí zůstat doma. Takže sice je pořád nějaká Coloradská nebo Arizonská nebo

Utažská národní garda, ale v uniformách s drahým vybavením na noční vidění a ve zbrusu nových vrtulnicích přelétajících nad zákrutami řeky je to samá, čiročirá Kalifornie.

Pak je tu pár takových, jako je Hale.

Lolo si vzpomíná, že Hale byl fajn kluk. Vzpomíná si, jak spolu jednou vzadu u Losiho klubu ukradli soudek piva. Lolo si ho pozorně prohlíží. „Jak se ti zamlouvá ten Doplňkovej výpomocnej program?“ Střelí pohledem po druhém gardákovvi. „Funguje vám to bezvadně? Kalifové vám náramně pomáhají?“

Hale se pohledem dožaduje porozumění. „Ale no tak, Lolo. Nejsem jako ty. Musím se starat o rodinu. Když si odsloužím ještě jeden rok, pustěj Shannon a děti do Kalifornie.“

„A dali ti taky za dům bazén?“

„Sám víš, že tak to není. I tam je voda vzácná.“

Lolo by se rád posmíval dál, ale nedokáže do toho dát srdce. Trochu přemítá, jestli je Hale prostě tak chytrý. Ze začátku, když Kalifornie začala vyhrávat soudní spory o vodu a zavírat města, šli vystěhovaní lidé jednoduše za vodou – rovnou do Kalifornie. Byrokratům trvalo nějakou dobu, než jim došlo, co se děje, ale konečně si někdo naostřil tužičku a spočetl si to a došlo mu, že když nabíráte s vodou zároveň i lidi, nedostatek vody se tím neřeší. A začaly růst antiimigrační ploty.

Lidi, jako je Hale, se tam ale i tak dostávali.

„Tak co vlastně chceš?“ Lolo v duchu žasne, jak to, že ho už dávno nestáhli z Maggie a neodvlekli, ale chce to dohrát až do konce.

Druhý gardák se usměje. „Možná jsme se jenom zajeli mrknout, jak se žije vodním vším.“

Lolo ho sjede pohledem. Tohohle by zastřelit dokázal. Znovu spustí ruku k brokovnici. „Stavidla mi nastavuje Rekultřák. Vy sem nemáte proč jezdit.“

A Kalif povídá: „Byly na nich nějaké stopy. Veliké.“

Lolo se napjatě usměje. Ví, o jakých stopách Kalif mluví. Udělal je tam pěti různými hasáky, když se v záchvatu paličatosti pokusil přístroj rozebrat. Na konec to vzdal, přestal se snažit povolit šrouby a jen do toho ksindu mlátil, tloukl do oceli výpusti, řezal do ní, a na její druhé straně vadly rostliny. Nato toho nechal a jen ke svým

rostlinám nosil vodu ve kbelících a hotovo. Jenže rýhy a šrámy tam pořád jsou a připomínají mu, jak kdysi šlel. „Ale funguje, jak má, nebo ne?“

Hale zvedne ruku, uklidní parťáka. „Jo, funguje. Proto tady nejsme.“

„Tak co teda chcete? Přece jste v tý káře s kulometem nejeli takovou štreku, jen abysme si povídali o šrámech na mém stavidle.“

Hale si ztrápeně vzdychne, snaží se chovat rozumně. „Nemoh bys z toho velblouda slézt, ať si popovídáme?“

Lolo si oba gardisty prohlíží, zvažuje, jaké má šance na zemi. „Do prdele.“ Odplivne si. „Nojo, tak dobře. Dostali jste mě.“ Poručí Maggii, aby si klekla, sleze z hrbu. „Annie o tom všem nic neví. Nezatahujte ji do toho. To všechno já.“

Hale nechápatě nadzvedne obočí. „O čem to mluvíš?“

„Vy mě nechcete zatknout?“

Kalif, který přijel s Halem, se rozesměje. „Proč? Protože jste si z řeky vzal pár kbelíků vody? Protože tu nejspíš někde máte nezákonnou nádrž?“ Směje se dál. „Vy jste všichni stejný. Myslíte si, že my o těchhle hovadinách nevíme?“

Hale se na Kalifa zamračí, pak se zase podívá na Lola. „Ne, nepřišli jsme tě zatknout. Víš o tý věci s Brčkem?“

„Jo.“ Lolo to řekne pomalu, ale v duchu se usmívá. Najednou z něj spadla veliká tíha.

Tak oni to nevědí.

Nevědí ani prd.

Byl to dobrý plán, když s tím začal, a dobrý plán je to pořád. Lolo umravňuje vlastní obličej, aby se škodolibě neusmíval, a snaží se poslouchat, co mu Hale říká, jenže to nejde, v duchu skáče jako čamrda, dovádí jako opice. Tak oni to nevědí...

„Počkej.“ Lolo zvedne ruku. „Cos to zrovna říkal?“

Hale to zopakuje. „Že Kalifornie ruší vodní bonusy. Mají už teď úseků Brčka postavených dost a ten program nepotřebují. Ohradili si půl řeky. Získali od ministerstva životního prostředí dohodu, že můžou rozpočet zacílit na omezování průsaků a vypařování. Z toho jsou největší zisky. Takže se bude rušit program vyplácení vodních bonusů.“ Odmlčí se. „Je mi to líto, Lolo.“

Lolo se zamračí. „Ale tamaryšek je pořád tamaryšek. Proč by vodu měly dostat ty zatracené stromy? Když porazím tamaryšek, tak i když v Kalifornii tu vodu nechtěj, můžu si ji vzít já. Hodně lidem by se hodila.“

Hale se na Lola soucitně zadívá. „My směrnice nevymýšlíme, jenom vynucujeme jejich dodržování. Mám ti říct, že stavidlo ti příští rok neotevřou. Pokud budeš dál lovit tamaryšky, nebude ti to k ničemu.“ Rozhlédne se po pozemku a pak pokrčí rameny. „A stejně, ještě pár let a v rouře to bude až sem. Pak stejně žádný tamaryšky nebudou.“

„No a co mám teda jako dělat?“

„Kalifornie a Rekulťák nabízejí předčasný odkup.“ Hale vytáhne z neprůstřelné bundy bloček a rozevře ho. „Aby se ta rána takříkajíc zmírnila.“ Stránky bločku popleskávají v horkém vánku. Hale je chytí palcem a z jiné kapsy u bundy vytáhne pero. Něco do bločku napíše, pak utrhne perforovaný šek. „Je to slušná nabídka.“

Lolo si šek vezme.

Upřeně se na něj zadívá. „Pět set dolarů?“

Hale smutně pokrčí rameny. „Tolik prostě nabízejí. Tohle je jenom papír. Potvrdíš to on-line. Vezmi na to spojení přes foťák od RÚ a oni ti to uloží, ve které bance chceš. Anebo to můžou převzít pod správu, dokud nebudeš někde ve městě a nebudeš si to chtít vyzvednout. Což se dá udělat kdekoli, kde je kancelář pozemkového úřadu. Musíš to ale potvrdit do patnáctého dubna. Pak od Rekulťáku někoho pošlou, aby tu zapečetil stavidlo, než začne sezona.“

„Pět set dolarů?“

„Na cestu na sever to je dost. Rozhodně je to víc, než bys dostal napřesrok.“

„Ale tohle je moje políčko.“

„Dokud tu máme Starýho Suchánka, tak ne. Je mi líto, Lolo.“

„Sucho může kdykoliv povolít. Proč nám nedají ještě pár let? Kdykoli to může přestat.“ Ale Lolo sám nevěří tomu, co říká. Před deseti lety možná věřil.

Ted' už ne.

Starej Suchánek je tu – a zůstane tu. Lolo si přitiskne šek a bankovní kód na prsa.

Sto metrů od něj se řeka valí rovnou do Kalifornie.